

Efter en afbrydelse i debatten, hvorunder spørgsmålet vedrørende UNRWA blev færdigbehandlet, genoptoges drøftelserne den 18. november, hvor Irland med 7 medforslagsstillere fra udviklingslandene fremlagde et ændret resolutionsforslag, der dels udelod enhver henvisning til „Uniting for Peace“-resolutionen, dels sikrede, at ingen stormagt ville komme til at betale mere end halvdelen af udgifterne ved en fredsbevarende operation. Ifølge det tidligere forslag ville en stormagt kunne være kommet til at bære 70 pct. af samtlige udgifter, såfremt denne alene havde stemt for operationen.

De efterfølgende indlæg genspejlede medlemslandenes syn på kompetencefordelingen inden for FN vedrørende adgangen til at iværksætte og finansiere de fredsbevarende foranstaltninger. Der blev fra næsten alle sider udtalt sympati for de irske tanker, og et flertal af de i debatten deltagende lande udtalte sig til fordel for Generalforsamlingens kompetence i disse spørgsmål. Samtidig var det dog den fremherskende opfattelse, at problemerne burde henvises til færdigbehandling i specialkomiteen for fredsbevarende foranstaltninger (33-magtsudvalget), hvis mandat burde forlænges. Man anså det for uheldigt, at der under 20. samling skulle føres en debat om principperne i det irske forslag, som kun ville medvirke til at fastfryse de modstridende hovedsynspunkter og dermed vanskeliggøre forhandlingerne i 33-magtsudvalget. Der var endvidere blandt mange delegationer frygt for, at det irske forslag — hovedsagelig som følge af et betydeligt antal blanke stemmer — kunne blive vedtaget, hvorved man ville have fremtvunget en afgørelse, der ikke svarede til de politiske realiteter, og hvorved man yderligere ville forringe muligheden for et samarbejde i 33-magtsudvalget.

Sovjetunionen fremkom i debatten med de velkendte synspunkter, hvorefter alene Sikkerhedsrådet — men intet andet FN-organ eller nogen FN-embedsmand — kan iværksætte fredsbevarende foranstaltninger. Denne holdning indtager *Sovjetunionen* bl. a. for at hindre, at FN bliver brugt til at bekæmpe nationale befrielsesbevægelser.

Frankrigs delegerede advarede imod at forrykke den balance mellem Sikkerhedsrådet og Generalforsamlingen, som var

forudset i pagten. Han tilføjede, at Frankrig ikke ville afslå at hjælpe med til at bringe FNs finanser på fode igen.

USA støttede principperne bag det irske forslag, d. v. s. Generalforsamlingens residuelle kompetence samt medlemsstaternes kollektive ansvar og stormagternes særlige ansvar for fredens opretholdelse.

Den danske repræsentant, *folketingsmand Poul Schlüter*, udtalte (jfr. bilag 4), at fredsbevarende foranstaltninger ikke må iværksættes på en sådan måde, at de støder på væsentlig modstand hos FNs medlemslande, særlig stormagterne. Man må endvidere være varsom i forsøget på at lægge de fredsbevarende operationer i for faste rammer.

Ved afslutningen af debatten forelå der *to resolutionsforslag*. Det ene forslag var det *irske*; det andet forslag var fremsat af *Canada* med 18 lande, herunder de nordiske, som medforslagsstillere, og gik ud på at forlænge 33-magtsudvalgets mandat samt anmode det om at aflægge beretning til 21. Generalforsamling; endelig opfordrede det medlemsstaterne til at yde frivillige bidrag til FN.

Udvalget vedtog at sætte det canadiske forslag til afstemning først, og det blev den 10. december 1965 vedtaget med 88 stemmer for, 1 imod (Albanien), medens 3 lande afholdt sig fra at stemme.

Efter resolutionens vedtagelse henstillede adskillige repræsentanter til den irske udenrigsminister, at denne trak sit forslag tilbage, hvilket han imidlertid afviste, da han fandt det vigtigt for 33-magtsudvalgets fortsatte arbejde, at dette kendte Generalforsamlingens syn på forslaget. Mødet blev udsat i 3 dage med henblik på at nå frem til et kompromis. Den 13. december fremlagde *Tunesien* med 8 lande, herunder de nordiske bortset fra Island, et resolutionsforslag, der udtrykte anerkendelse af den irske udenrigsministers betydningsfulde initiativ, men som henviste det irske forslag til 33-magtsudvalget. Det tunesiske resolutionsforslag blev vedtaget i udvalget med 54 stemmer for (herunder de nordiske bortset fra Island), 18 imod (herunder Irland), medens 23 lande afstod (herunder Canada, Frankrig og USA).

Det irske forslag kom herefter ikke til afstemning.